

μεις μου Εύβ. (Αἰδηψ.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Κέρκ. Κεφαλλ. Σάμ.: Ἀσμ.

‘Ως τ’ ἄκουσεν δὲ λιγενῆς ἀδρειεύτη καὶ ἐσηκώθη
Κέρκ. 3) Ἐνδυναμοῦμαι, γίνομαι ἵσχυρὸς πολλαχ.: Τοῦ
ἄγιον Ἀντρέου ἀντρειεύει τὸ κρόνον Ἀθῆν. Αἴγιν. κ. ἀ. Ἡ σημ.
καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Α 317 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) «ἀγάπη ποῦ τὰ
βάσανα ἀντρεύγει καὶ πληθένει». 4) Ἐνεργ. καὶ μέσ.
αὐξάνομαι Ἡπ. Κεφαλλ. Μακεδ. (Σέρρ.) Πελοπν. (Τρίκκ.)
κ. ἀ.: Γνωμ. Ἀπὸ τ’ ἄγριον Ἀδρεῖος ἡ μέρα ἀδρειεύεται Κεφαλλ.
Πβ. ἀντρειώνω.

ἀντρειόβλαχος δ, ΝΠολίτ. Ἐκλογ. 220
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντρεῖος καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. **Βλάχος**.
Ο Χάρων ως τραχὺς καὶ σκαίδος Βλάχος: Ἀσμ.
Κάτον τὸ Μορεά, κάτον τὸ περιγιάλι,
σέρνει δὲ ἀντρειόβλαχος ἐννεάκα ἀδερφούς δεμένους.

Συνών. **Χάρως**.

ἀντρειοπόλεμος δ, ἀμάρτ. ἀντρειουπόλιμους Μακεδ.
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντρεῖος καὶ τοῦ οὐσ. πόλεμος.
Πόλεμος γενναιώς διεξαγόμενος: Ἀσμ.
Δὲν εἶνι κιρὸς ποῦ ἔιρις καὶ ποῦ σου μαθημένους,
ἰδὼ εἶνι ἀντρειουπόλιμους καὶ Ἑλληνικὰ ντουφένια.
ἀντρεῖος ἐπιθ. σύνηθ. ἀντρεῖος Μέγαρ. κ. ἀ.
Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀνδρεῖος.

1) Γενναιῶς σύνηθ.: Φρ. Κάνω τὸν ἀντρεῖο (χομπάζω
ἐπὶ γενναιότητι). 2) Ἰσχυρός, δυνατός, ἐπὶ ζῷων Μέγαρ.:
Ἀντρεῖο ἄλογο - μουλάρι.

ἀντρειοσύνη ἡ, Ἡπ. ἀντρειοσύνη Ἡπ. —ΚΠαλαμ.
Φλογέρ. βασιλ. 117 ΙΔραγούμ. Σαμοθρ. 114 ἀντρειοσύνη
Κρήτ. Πελοπν. (Οἰν.) ἀντρειοσύνη Θράκ. (Αἰν.) ἀντρει-
γμονούση Λέσβ. (Πάμφιλ.) ἀντρειοκούση Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντρεῖος. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ.
Β 1227 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) Ο τύπ. ἀντρειοσύνη ἔχει τὸ
καὶ ἐκ τροπῆς τοῦ γε εἰς καὶ ἀντρειωμένος-ἀντρει-
κωμένος κττ. Πβ. ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 52.

Γενναιότης, ἀνδρεία ἐνθ' ἀν. : «Καὶ τὴν ἀρετή... τὴν
φαντάζονταν δὲ ἀρχαῖος γεμάτη ἀντρειοσύνη». ΙΔραγούμ.
ἐνθ' ἀν. || Ἀσμ.

Δὲν εἰδα τὴν παλληκαριὰ καὶ οὐδὲ τὴν ἀντρειοσύνη
Ἡπ.

Πάνω τὸ τές παιδκωσύνες σου, πά τὸ τές παλληκαρικές σου,
πά τὸ τές ἀντρειοκούσης σου, πά τὸ τές ἀντρειαρχές σου
Κύπρ. —Ποίημ.

Ηταν δὲ Βάρδας δὲ Σκληρὸς κορφὴ τῆς ἀντρειοσύνης
ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἀν. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. ἐνθ' ἀν. «νὰ
δεῖξῃ ἀπάνω τὸ ἄλογο τέχνη καὶ ἀντρειοσύνη». Συνών.
Ιδ. ἐν λ. ἀντρειά 1.

ἀντρειότη ἡ, Ζάκ. Σίφν.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀνδρεῖότης. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ.
Α 1061 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) «τὸ περασμένο κάμωμα τῆς ἀντρειό-
της πάλι | μοῦ πλήθυνε τὴν παιδωμή, μοῦ πλήθυνε τὴν
ζάλη». Τοῦτο τὸ περασμένο κάμωμα τῆς ἀντρειότης πάλι
μοῦ πλήθυνε τὴν παιδωμή, μοῦ πλήθυνε τὴν ζάλη.

Γενναιότης, ἀνδρεία ἐνθ' ἀν. : Ἀπὸ ἀντρειότης καὶ ἀπὸ
ωραιότητος δῆλα τὰ πράματα γίνονται Σίφν. Συνών. Ιδ. ἐν λ.
ἀντρειά 1.

ἀντρειοχόρταρο τό, Εύβ. (Κάρυστ.) ἀντρειοχόρταρον
Β.Εύβ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντρεῖος καὶ τοῦ οὐσ. χορτάρι.

Χόρτον τὸ ὅποιον κατὰ τὰς λαϊκὰς δοξασίας τρώγουν
οἱ ἀντρειωμένοι.

ἀντρειωμένα ἐπίρρο. ΔΣολωμ. 54 ΙΔραγούμ. Ὅσοι
ζωντ. 2 177

Τὸ μεσν. ἐπίρρο. ἀντρειωμένα.

Γενναιώς, ἀνδρείως ἐνθ' ἀν.: «Δὲ δέχεται μονάχα
ἀντρειωμένα τὴν πίεσιν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἀνθρώπων,
παρὰ καὶ ἀγωνίζεται ἐπιθετικά» ΙΔραγούμ. ἐνθ' ἀν. || Ποίημ.

Ἐδῶ βλέπει ἀντρειωμένα | νὰ φρονοῦν παρὰ ποτὲ
ΔΣολωμ. ἐνθ' ἀν. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. στ. 4031
(ἐκδ. JSchmitt) «ὅλοι ἀντρειωμένα ἐβάλθησαν καὶ συντρο-
φίαν τοῦ κάμνουν». Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀντρειά.

ἀντρειώνω Ἡπ. Πελοπν. Πόντ. (Οἰν.) Χίος κ. ἀ.
ἀντρειώνων Εύβ. (Κονίστρ.) Μακεδ. (Σέρρ.) ἀντρειώνω
Πόντ. (Κερασ.) κ. ἀ. ἀντρειώνων Δαρδαν. ἀντρειώνων Μακεδ.
(Χαλκιδ.) ἀντρώνων LRoussel Grammaire 320 —Λεξ.
Βλαστ. Μέσ. ἀντρειώνωμαι Πελοπν. (Γορτυν.) ἀντρειώ-
νωμαι Παξ. ἀντρειώνωμαι Κύπρ. ἀντρειώνωμαι Ἡπ.
(Ζαγόρ.) ἀντρειώνωμαι Πελοπν. (Λακων. Οἰν.) ἀδρει-
γμώνομος Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἀδρειώνωμος Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ.)
ἀντρώνωμαι ΣΣκίτη Κολχ. 61 ἀντρειοῦμαι Πόντ. (Ινέπ.
Κερασ.) ἀντροῦμαι Πόντ. (Κερασ.) Μετοχ. ἀντρειωμένος
κοιν. καὶ Πόντ. ἀντρειωμένος πολλαχ. καὶ Πόντ. ἀντρειο-
μένος βόρ. ίδιωμ. ἀδρειωμένος Ἀνδρ. Κεφαλλ. Κρήτ.
Σύμ. κ. ἀ. ἀδρειωμένος Κρήτ. ἀδρειωμένος Κρήτ. ἀδρει-
γμώνος Θράκ. ἀντρειγμούμενος Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀδρει-
γμούμενος Λέσβ. (Πάμφιλ.) ἀντρεικωμένος Κύπρ. (Καρπασ.
Πάφ.) ἀδρειουμένος Σαμοθρ. κ. ἀ. ἀντρωμένος Ίων.
(Καράμπ.) Τῆλ. —ΕΣτρατουδ. Κρητικ. ἐμπνεύσ. 21 ἀδρω-
μένος Κρήτ. ἀντρουμένος Μακεδ. Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. ἀντρειώνωμαι. Πβ. καὶ μεταγν. ἀν-
δρειοῦμαι, ἐξ οὗ δ τύπ. ἀντρειοῦμαι. Καὶ δ τύπος τῆς
μετοχ. ἀντρωμένος μεσν.

1) Γίνομαι ἀνδρεῖος Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) Πόντ. (Κερασ.)
κ. ἀ.: Αὐτὸς τὸ γείνουσον δέλλι πῶς ἀντρειώνωι (αὐτὸς τὸ
δύνειδον σημαίνει ὅτι θὰ γίνης ἀνδρεῖος. δέλλι = δηλοῦ) Ἡπ.

Καὶ μετβ. καθιστῶ τινα ἀνδρεῖον Δαρδαν. Ἡπ. 2)

Συγκεντρῶ, καταβάλλω πάσας τὰς δυνάμεις μου, ίδια ἐπὶ
ἀσθενῶν προσπαθούντων νὰ ἐγερθῶν δρμητικῶς Θράκ.
(Σαρεκκλ.) Πελοπν. (Λακων.) 3) Ἀνθίσταμαι ἐρρωμένως
Ἡπ. —ΣΣκίτης ἐνθ' ἀν. : Ποίημ.

Κι ὅσο περὸ ἀντρώνεσαι υστερα, τόσο καὶ αὐτὸς θερεύει
ΣΣκίτης ἐνθ' ἀν. 4) Μεγαλώνω σωματικῶς, εἰσέρχομαι
εἰς τὴν ἀνδρικὴν ήλικιαν, ἐπὶ νέου Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κύπρ.

Πόντ. (Κερασ.) —LRoussel ἐνθ' ἀν.: Ἀρκινᾶ τῶν ἀντρειών-
νεται δὲ γεός της (ἀρκινᾶ = ἀρχίζει) Κύπρ. Πβ. ἀντρο-
πατῶ 1. 5) Αὔξανομαι Εύβ. (Κονίστρ.) Ἡπ. Μακεδ.
(Σέρρ. Χαλκιδ.) Πελοπν. (Γορτυν. Λακων. Οἰν.) Πόντ. (Ινέπ.
Οἰν.) Χίος κ. ἀ.: Ἀπὸ τοῦ ἀγίου Ἀντρέα
ἀντρειώνει δὲ ἀντρειώνεται δὲ μέρα Γορτυν. Κονίστρ. Λακεδ.

Χίος κ. ἀ. Τ' ἄγριον ἀντρέα κάμνουν κόλλυβα γιὰ τὸ ἀντρειωθοῦν
τὰ σπαρτὰ Ἡπ. Ἀδρεάς, ἀντρειώνεται δὲ μέρα Οἰν. Ο δειμῶς
ἀντρειοῦται γιὰ δὲ τὰ Φῶτα γιὰ ἀφ' τὰ Φῶτα (ἡ σφοδρότης
τοῦ χειμῶνος συμπίπτει περὶ τὸν χρόνον τῶν Φῶτων) Ινέπ.

Πβ. καὶ Πεντάτευχ. (ἐκδ. Heseling) Γέν. 7, 18 «καὶ
ἀντρειώθηκαν τὰ νεφά καὶ ἐπλήθυναν πολλὰ ἐπὶ τὴν ἥγη». Μετοχ.

1) Γενναιῶς, ἀνδρεῖος κοιν. καὶ Πόντ.: Παροιμ.
φρ. Ο φρόνιμος νικᾶ τὸν ἀντρειωμένο (ἡ φρόνησις νικᾶ τὴν
ἀνδρείαν) κοιν. Ἄλλοιμονος τὸν ἀντρειωμένο σὰν τὸν πιά-
σον τρεῖς σπασμένοι (οἱ πολλοὶ καὶ ἀσθενέστεροι ὄντες
καταβάλλουν τὸν ἰσχυρὸν) σύνηθ. Σὲ βοηθᾶνε, λυγερή, καὶ
φαίνεσαι ἀντρειωμένη (ἐπὶ τῶν στηριζομένων εἰς τὴν ἰσχὺν
τῶν ἄλλων) Πελοπν. || Φρ. Ἀδρειγμώνος ἔρχεται, ρούπες

